

Zasada adekwatności dochodów do zadań jednostek samorządu terytorialnego

Grzegorz P. Kubalski

Konstytucyjna podstawa

1. Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań.
4. Zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych.

z art. 167 Konstytucji

Niektóre pytania

- Jakie zadania należy uwzględnić?
- Czy członek każdej wspólnoty samorządowej ma prawo do takiego samego poziomu usług publicznych?
- Jakie dochody powinny być uwzględniane?
- Jaki powinien być zakres systemu równoważącego dochody jednostek samorządu terytorialnego?

Dopiero niewydolność...

Art. 167 ust. 1 Konstytucji nakłada na ustawodawcę obowiązek zachowania proporcji między wysokością dochodów jednostek samorządu terytorialnego a zakresem przypadających im zadań. Ocena zachowania tej proporcji musi uwzględniać całość dochodów jednostek samorządu terytorialnego danego szczebla. Akt normatywny mógłby zostać uznany za sprzeczny z art. 167 ust. 1 konstytucji tylko wtedy, gdyby ogólny poziom dochodów jednostek samorządu terytorialnego, jaki wynika z obowiązującego ustawodawstwa, uniemożliwiał efektywną realizację zadań powierzonych tym jednostkom.

wyrok TK z 16 marca 1999 roku, sygn. K 35/98

Swoboda ustawodawcy

Zasada samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego nie może być absolutyzowana. Jeżeli bowiem ustawodawca nie narusza w sposób drastyczny samej istoty samodzielności finansowej gminy, może - pod warunkiem poszanowania innych norm, zasad i wartości konstytucyjnych - określać zarówno źródła dochodów własnych gmin, jak i poziom tych dochodów. Nie można zatem utożsamiać każdej eliminacji części źródeł dochodów własnych gminy z naruszeniem art. 167 ust. 1 Konstytucji.

wyrok TK z 30 czerwca 2003 r., sygn. K 8/02

Pogląd TK

Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań budżetowych należy do wyłącznej kompetencji ustawodawcy, stanowiąc jeden z elementów polityki kierowania życiem państwowym. Pozostaje ono więc, co do zasady, poza kontrolą Trybunału Konstytucyjnego, który nie jest powołany do dokonywania ocen o charakterze politycznym i oceniania trafności, czy słuszności tych rozstrzygnięć parlamentu.

orzeczenie TK z 13 listopada 1996 r., sygn. K 17/96

Praktyka...

Oświata i wychowanie - bilans dla gmin

Dziękuję za uwagę